

ACHTERGRONDEN VAN DE WERKELIJKHEID

VIERDE LES.

MYSTIEKE ONTWIKKELINGEN.

Wat is mystiek? Mystiek is eigenlijk mythos. Wat is mythos? Mythos is verhaal, overlevering, het niet meer zeggbare in zijn werkelijke vorm.

Wanneer wij met mystiek te maken krijgen - waar dan ook, of het in de moderne tijd is of in een ver verleden - we worden altijd weer geconfronteerd met het onwerkelijke, het onzegbare, het onwezenlijke. Een mystieke beleving kan men niet weergeven in concrete termen. Men kan spreken in gelijkenissen. Men kan proberen iets te omschrijven, maar ergens loopt men altijd vast. Er is steeds een kracht teveel geweest of een werking zo groot of een kleurenonderscheid zo fijn dat het niet weer te geven blijkt te zijn.

De mystiek in de oudheid was natuurlijker dan de hedendaagse. Kijken wij in het verleden, dan blijken de mystici mensen te zijn die wegdromen van de werkelijkheid. Ze zoeken naar een verklaring voor alle fenomenen die erkenbaar zijn. Ze zoeken naar een bezieling in alle dingen om op deze wijze voor zichzelf een communicatie met het Al mogelijk te maken. Zeker, ze zijn daarnaast meestal magiërs en priesters, maar toch is voor hen de wereld een bezielde kracht. Ze spreken met goden en de verhalen, die ze vertellen zijn slechts de weergave van een intentie.

Er is een bedoeling achter dit alles, want in elke mens is een splitsing. Je bent mens, stoffelijk, maar gelijktijdig hunker je naar een verbondenheid met het Al. Diep in de mens zit een geloof aan een hoger erfdeel, dat hij op de een of andere manier niet kan kwijtraken. Soms zoekt hij het in de komende geslachten die hij een beter leven zal bezorgen. Soms zoekt hij het in een leven in het hiernamaals waarin alles voor hem in orde zal komen. In weer andere gevallen zoekt hij naar een plaats tussen de goden waar hij, bezield door nieuwe krachten en mogelijkheden, in de wereld kan ingrijpen. Maar altijd weer is er in die mens iets wat hem zegt dat hij belangrijker is dan de materie alleen.

In de primitieve inwijdingen worden wij steeds weer geconfronteerd met de symbolen van de elementen: water, vuur, aarde, lucht. Deze dingen maken de kenbare wereld uit. Ze zijn de bouwstenen van het heelal, zeker in de ogen van de mensen van die tijd. Als je die elementen stuk voor stuk hebt overwonnen, dan ben je zover gekomen dat je de eenheid der dingen kunt zien.

In de mens lijkt het tot een zekerheid te groeien dat hij machteloos is in zijn eigen wereld. Die machteloosheid komt niet voort uit het feit dat hij niet wil, dat hij niet anders zou kunnen, maar dat hij niet in staat is van te voren te bepalen wat zijn handelingen, wat zijn gedachten voor gevolgen kunnen hebben. Eerst als hij de wereld als een eenheid kan over-

zien en zo zijn betekenis binnen die eenheid geheel kan uitdrukken, is hij in staat de juiste keuze te maken. Dat is altijd erg moeilijk, want wie het pad van inwijding volgt, zal van fase tot fase gaan. Van leermeester tot leermeester wordt hij doorgegeven tot het ogenblik, dat hij alleen kan staan, dat hij voor het eerst de veelheid kan aanschouwen zonder zich daardoor uit de eenheid terug te trekken. Het is dit bouwwerk dat in het verleden de aanleiding is geweest voor het concipiëren van allerlei systemen.

Als wij spreken over Pythagoras, dan denken de meeste mensen in uw tijd voornamelijk aan meetkunde. Als wij spreken over Pythagoras in mystieke zin, dan hebben we te maken met de man, die heeft geprobeerd de abstracte wereld uit te drukken door formules te gebruiken, door een taal te ontwikkelen die losstaat van de werkelijkheid.

Kijken we naar de inwijdingsprocedures van deze Pythagoreeën, dan blijkt dat het gaat om het opnemen van het geheel. Als je daar met een inwijding begon, had je het eerste jaar niets anders te doen dan te luisteren. Pas als je in staat was zo goed op te nemen wat er gebeurde dat je dit helemaal in jezelf verwerkte, dan mocht je voor het eerst meedoen. En dan was het nog hoofdzakelijk een kwestie van de juiste trillingen, de juiste muziek, de juiste klanken voortbrengen. Had je ook dat geleerd, dan begon je aan het spel der verhoudingen. Wij zouden tegenwoordig zeggen: de mathematica. Voor hen was het meer: de kosmische verhoudingen. Zo kwamen ze dan tot allerlei conclusies, die in deze dagen als bijge- loof zouden klinken.

Deze stelling b.v.: als twee gebeurtenissen plaatsvinden op een bepaalde lijn, de derde gebeurtenis zich altijd zal afspelen op een zodanige wijze dat een driehoek wordt gevormd, stamt van de Pythagoreeën. Zij gingen namelijk van de volgende stelling uit:

Een feit kan een eenheid zijn. Als het geen eenheid is, dan is het een driehoek. Het kan nooit uit vier factoren bestaan. Het moet dan weer uit zeven factoren bestaan. Dat is het kosmische ritme en daaraan kun je je niet onttrekken. Dan bestaat er ook nog de reeks van 3 maal 3 maal 3: het 9-voud, waarin een gebeurtenis door de herhaling in 3 maal 3 (3 driehoeksvormen) uitdrukking geeft aan een totale tendens die het gehele leven en de gehele mensheid overspoelt. Ze moet dus innerlijk worden verwerkt, opdat men vanuit een nieuwe beleving, een nieuw standpunt tot een nieuw gericht willen kan komen.

Dit is uit de aard der zaak maar een korte samenvatting van veel uitgebreidere leringen, die de pythagorese genootschappen lange tijd hebben gegeven.

Gaan we verder kijken, dan vinden we de Mythrasdienst. Voor de meesten van u is het een godsdienst. Dat is eigenlijk niet waar. De Mithrasdienst, voornamelijk door de krijgers in Rome aangehangen zoals u misschien weet, was in feite een sacramentele dienst. Er was een mystieke eenheid te bereiken. De mens, die de elementen heeft overwonnen, staat als Mithras zelve voor de zon. En door de zon te overwinnen (de bron waaruit het leven voortkomt) wordt hij als de bron van het leven zelf. Het is een leer waarin men doordringt tot de essentie der dingen om dan het geheel der dingen niet alleen in jezelf te bevatten, maar ook door je eigen wil te richten. Alweer een voorbeeld van een vorm van de mystieke benadering van het leven en het bestaan, die niet geheel zonder zin is.

In uw tijd is mystiek het hysterisch wegdromen in onbekende werelden of iets dergelijks. Maar wie zegt u dat er geen werelden zijn? Er zijn zo onnoemelijk veel mogelijkheden in het heelal. U kunt zich aan die mogelijkheden niet onttrekken.

U leeft in deze wereld, maar welke invloeden werken op deze wereld

in? U weet het waarschijnlijk wel, want u heeft het vaak genoeg gehoord. Er zijn kosmische en geestelijke ritmen. Er zijn de fluctuaties van de zon. Zelfs een voortdurend en periodiek optreden van zonnevlekken heeft zijn inwerking op de aarde en het leven daarop, zo goed als op alle andere planeten binnen het zonnestelsel. Maar waar komen ze vandaan? Wat is de essentie ervan? Het is gemakkelijk genoeg te zeggen dat er invloeden zijn. Het is mogelijk te postuleren dat er vele parallelle werelden zijn. Je kunt zelfs voorop stellen dat elk moment van tijd in zichzelf bevroren is en dat de ziel van de mens alleen maar van moment tot moment gaat wandelend door een reeks vastgestelde etalageramen waarin werelden zijn bevroren in één moment van actie. Maar met al die stellingen kom je niet verder. Je moet naar de essentie zoeken: de kracht, die achter alle dingen ligt. De ontwikkeling, zoals die zich in de mens afspeelt, maakt hem over het algemeen huiverig om die essentie te aanvaarden. Want er vloeit zoveel uit voort wat hij anders zou willen zien.

In de huidige periode van ontwikkeling, die de top van het materialisme langzaam maar zeker overschreden heeft, worden we geconfronteerd met een poging de mens te stellen als het denkende wezen. Niet meer als het door zijn vorm superieure maar als het door zijn mentale vermogens superieure wezen. Daarbij vergeet men dat het mentale gebaseerd is op het geheel van de mogelijke erkenningen in eigen wereld en dat men als zodanig nooit een grotere werkelijkheid zal kunnen uitdrukken dan de zuiver menselijke.

Nu beginnen de mensen in deze dagen te zoeken naar een andere vorm van leven waarin ook de emoties, het onzegbare, weer een rol gaan spelen. En juist daardoor wordt de vraag: Is de essentie van de mystiek, de essentie van het werkelijke leven achter de uiterlijkheden steeds belangrijker? Die werkelijkheid zou je misschien het best voor zover ze in woorden te kenschetsen is als volgt kunnen omschrijven:

Het geheel is één kracht. Wij allen zijn deel van die kracht. Als zodanig kunnen wij alleen functioneren als bewust deel van die kracht, indien wij onze functie aanpassen aan de totaliteit waartoe wij behoren. Op het ogenblik, dat wij dat niet doen, zullen wij namelijk voortdurend in conflict zijn met de kracht waaruit wij zijn voortgekomen en met alle factoren die daarvan een uiting zijn; dus met de gehele wereld.

De mysticus nu beleeft het geheel. Door dat geheel gaat hij - ofschoon dat rationeel niet altijd verantwoord is - over tot een aantal acties, waarbij hij de harmonie probeert vast te houden, die hij in het geheel heeft beleefd.

Als de Pythagoreeën met hun driehoekstelling komen, dan is dat eigenlijk doodeenvoudig. Omdat alle dingen elkaar aanvullen en compenseren, zal het feit dat wat op één plaats gebeurt ook elders moeten gebeuren.

Een voorbeeld: Er is hier pas een geweldige storm geweest, die zoals ik in de gedachten van velen in uw land heb afgelezen de gemoederen nogal heeft wakker geschud. Trouwens in Noord-Duitsland en in Denemarken was dat net zo. Deze storm is er geweest. Maar kan dit de enige zijn? Het is duidelijk dat dit niet het geval zal zijn. Het is namelijk een invloed die zich moet herhalen. Nu kan dat gebeuren aan uw kusten. Dat is denkbaar en meteorologisch gezien zelfs zeer aanvaardbaar om dit zo te stellen. Wat hier gebeurt, moet ook elders gebeuren. Dat betekent, als je dat in Pythagorese zin uitlegt, dat er tenminste drie plaatsen in de wereld zijn waar gelijktijdig plotselinge en enorme stormwinden die daar plaatselijk ongebruikelijk zijn grote schade kunnen aanrichten of een grote dreiging kunnen vormen. En wat meer is, je kunt ook nog zeggen: dat ligt binnen een bepaalde termijn. De termijn, die men daarvoor neemt op grond van de oude stellingen, is één maan-maand of 28 dagen en een paar uren. U kunt zelf nagaan of dat uitkomt.

Bij een brand is dat ook zo. Als er één brand is, dan moeten er meer komen. Zijn er twee branden geweest, dan is het zeker dat een derde gelijksoortige brand zal uitbreken en dat dit binnen een bepaalde termijn zal gebeuren. Waarom?

Wel, in de eerste plaats: de eerste brand kan een gevolg zijn van electriciteit. De tweede kan dan wel het gevolg zijn van electriciteit, blikseminslag of een statische lading ergens, maar hij kan niet een spontane explosie zijn van b.v. chemicaliën. Dat is weer iets anders. Het wordt dus in een samenhang gebracht. Die samenhangen blijken in de praktijk nogal aardig op te gaan. Het is niet 100 % zeker. Er zijn vele factoren die je niet kunt overzien. Toch is die overeenkomst dermate groot, dat iemand die één kaping meemaakt moet zeggen: Er komt een tweede en een derde kaping. Als er één gijzeling is, komen er nog een paar meer. Als er één scheepsramp gebeurt, zullen er waarschijnlijk een paar gelijksoortige plaatsvinden. Wederom drie.

Als u met dit ritme nu eens rekening begint te houden en u gaat gewoon eens kijken of dat wel uitkomt, dan zult u al heel gauw gaan beseffen: er zullen steeds een groot aantal gelijksoortige uitingen zijn die ook in tijd bijna identiek zijn. U zult zich dan gaan afvragen: Hoe komt dat?

Daarvoor moeten wij gaan kijken naar de kosmische werkelijkheid (de eenheid) waarvan ik spreek.

Op het ogenblik, dat er één verandering plaatsvindt, ontstaat er een verschuiving van evenwicht. Op het ogenblik, dat er drie veranderingen plaatsvinden, kunnen wij ons voorstellen dat we een driehoek tekenen in een cirkel. Er is dan wel een structuur gekomen, maar die blijft voor het geheel evenwichtig. De mysticus zegt:

Allé verandering in mij kan slechts de weerkaatsing zijn van het totaal. Zo zal elke verandering, die er in mij plaatsvindt, in het totaal worden weerkaatst en zich uiten op een vergelijkbare wijze, zodat het totaal - zichzelf blijvend - zich in mij kan manifesteren zonder zijn kwaliteiten of eigenschappen daardoor te veranderen.

Als wij daarmee bezig zijn, komen wij als vanzelf bij een andere vorm van mystiek of bijgeloof.

Het jaar is bepaald. De sterren bepalen wat er gebeurt. Er zijn krachten, die het lot voor ons hebben vastgelegd. Is dat waar? Niet helemaal. Het is duidelijk, dat wij een zekere bewegingsvrijheid blijven bezitten. Maar aan de andere kant is het ook zeker, dat er een bepaalde trend in het gebeuren is. Daaraan kunnen wij ons niet onttrekken. Het is als een mode; we moeten mee of we willen of niet, want als wij dat niet doen, dan stellen wij ons buiten een geheel. Bij mode kun je dat misschien nog doen, maar als het gaat om een ontwikkeling in de mensheid, dan is het heel moeilijk afstand te houden.

Nu komt de mystiek erbij. Als ik word geconfronteerd met deze veranderingen die mij bepalen en beperken, dan kan ik trachten in het geheel mijzelf te vinden als deel van dit geheel. Dan word ik in plaats van te worden gestuwd door een stroom een deel van die stroom zelf. Ik weet waarheen ik ga. Ik kan a.h.w. vooruit weten waarom een bepaalde ontwikkeling plaatsvindt. Uit het geheel van die ontwikkeling kom ik dan als vanzelf tot een nieuwe benadering van het leven.

Hierin spelen vele factoren een rol. Je kunt niet zeggen: een mens is zonder meer te bepalen. Je kunt wel zeggen: de mens, die in zich keert, kan de meest juiste weg bepalen.

Misschien is het aardig om nu een heel eind in de tijd terug te gaan en te kijken wat men in die dagen uit mystieke beleving of dromen en visioenen voor waarheden heeft gepuurd. Hier is één daarvan:

"Wanneer de goden samenkomen en de raad heeft besloten, zo kan de mens zich niet onttrekken aan haar besluit zonder de toorn der goden op zich te laden. De mens echter, die beseft wat de goden heb-

ben besloten, kan dit besluit aanvaardend weten waarom de raad tot dit besluit is gekomen. Hij zit a.h.w. tussen de goden, als zij hun besluiten nemen. En zo wetend wat juist is, handelt hij in overeenstemming met alle goden, ondersteund door hun krachten. Zijn gehele beleven is de directe uitdrukking van het bovennatuurlijke of de goddelijke Macht op deze wereld."

U zult vragen: Waar zijn ze tot die vreemde conclusie gekomen? Dat is geweest in de Gangesvallei ongeveer 9000 jaar geleden. Een aardige tijd terug. Een andere stelling, die ook heel zonderling aandoet, is deze:

"Wanneer ik mijn ziel uitzend, zo vliegt ze ver boven de aarde en dringt ze door in de wereld achter de sterren. Achter de sterren ligt een andere werkelijkheid. Wie in deze werkelijkheid een bloem plukt, kent de essence van alle bloemen op aarde. Hij zal de kracht en de geur van die bloem kunnen laten doordringen in elk stuk materie die hij wil benaderen."

"Wanneer hij breekt, dan breekt hij het symbool en al zal breken op aarde. Dus als hij één keten breekt, zal hij de kracht bezitten om alle gevangenen te bevrijden. Als hij één wapen opneemt, zo zal hij met alleen zijn stem en zijn woord spooklegers doen oprijzen en de verschrikking van het zwaard zal zijn vijanden verdrijven en verslaan, zelfs als hij geen zwaard hanteert."

Magie, ineens! We zitten plotseling middenin de magie. Mystiek is namelijk het overbrengen van kwaliteiten en eigenschappen van een bovenmenselijke wereld naar de menselijke wereld en omgekeerd.

De Egyptenaren wisten er ook nogal wat van. Zij hadden hun kloosters waar sommige mensen mystici waren, anderen meer magiërs. Er was één klein klooster dat aan Anubis (de jakhals-god) was gewijd waar men zich vooral bezighield met het voortdurend overschrijden van de grens tussen leven en dood. Hiervan zijn ook een paar beschrijvingen uit voortgekomen, die ik de moeite waard vind.

"Hij die weet dat sterven geen sterven is, hij sterft nimmer. Slechts hij die denkt dat sterven sterven is, sterft."

"Ik heb mijn schreden gericht over de leegte. Ik ben gegaan door de valleien van schaduw en koude. Ik ben opgestegen tot de bergtoppen waarop het licht brandt. In dit licht heb ik rond mij gekeken en ik heb gezien hoe achter de schaduwen het land ligt vanwaar ik ben gekomen. Nu weet ik: vrijelijk kan ik gaan zolang ik niet vrees. Ik spreek met de verlichten en verhevenen. (Zeer waarschijnlijk wordt hier bedoeld op grote priesters die zijn overgegaan.) Ik ga tot in de Hallen der Werkelijkheid en lees het lot der mensen. Ik keer terug tot de wereld en ik kan spreken van wat ik heb beleefd. Ik kan de krachten richten waarvan ik weet dat ze reeds bestonden voordat ik mijn tocht terug naar de mensheid begon." Heel wonderlijk. Hier is iemand die zegt: Het hiernamaals is niets anders dan een wereld waarin ik meer kan weten over datgene wat er in mijn wereld gebeurt. Wat ik in het hiernamaals bewust beleef dat breng ik over.

De Grieken hadden eveneens hun mysteriën en eigen mystiek. Ook van hen zijn enkele wonderlijke uitspraken bekend geworden. Eén van de meest bekende is natuurlijk: "Er is geen God buiten het Licht in mij." Maar een uitspraak, die in dezelfde richting ligt en niet bekend is geworden, luidt:

"In mij is de kracht die niet dooft. Indien ik op deze kracht reis, zo treed ik binnen in de werelden waarin goden nog slechts dromen zijn en dromen werkelijkheid worden. In deze nieuwe werkelijkheid vind ik de kracht waaruit ik al kan overwinnen wat mij benadert. Met deze kracht keer ik terug en de leegte van mijn dromen is gevuld. En uit de gevuldheid van mijn dromen breng ik de werkelijkheid."

Wat hebben die mensen bedoeld? Ze hebben geleerd dat er in het bewustzijn

iets is dat groter is dan de mens, groter dan de menselijke vorm. Uit alles wat ze uit die tijd hebben teruggebracht, klinkt steeds weer de noodzaak om niet alleen naar de andere kant te gaan, maar om terugkerend naar de stoffelijke werkelijkheid het beseftte waar te maken.

Nu ga ik een heel eind verder meer naar de moderne tijd toe.

Er was in één van de Scandinavische landen een christelijke mysticus, die door zijn geschriften erg bekend is geworden en die op een gegeven ogenblik met een vriend over een visioen spreekt. Hij zei:

"Ik had vaak gedroomd en het was altijd dezelfde droom. Het was een weemoedige droom, een droom vol angst. Nu ben ik voorbij mijn droom gegaan en ik heb het licht gezien dat God is. En in het licht dat God is, heb ik de kracht gevonden om mijn droom te beheersen. En waar ik meester ben van mijn droom, ben ik meester van mijn werkelijkheid zolang ik de God niet verloochen die ik heb aanschouwd en die zo door mij werkzaam is."

Hoe komt die mens eraan? Zit daar ook weer niet een waarheid in? Juist omdat wij nu zo dicht bij de hedendaagse werkelijkheid zijn, is het misschien de moeite waard na te gaan wat de man bedoeld kan hebben. Hij heeft namelijk gezegd: ik heb dromen en die zijn melancholiek, mistroostig. Hij ziet voortdurend zijn wereld ondergaan of hij ziet mensen te gronde gaan. Hij beleeft God. Maar die droom is zijn onderbewustzijn. Dat is een vaststelling van zaken zoals ze zijn omdat hij zelf is zoals hij is en omdat de mensen zijn zoals ze zijn. Het is dus een aflezen niet van een noodzakelijke toekomst, maar van een toekomst die afhankelijk is van de waarden, die in zijn onderbewustzijn zijn opgeslagen. Nu komt hij tot het licht en met dat licht kan hij zijn droom veranderen. Anders gezegd: hij wordt zelf een actieve factor. Hij is niet meer degene die in de droom ondergaat en beleeft. Hij is degene die kan ingrijpen, die kan beheersen. Zijn onderbewustzijn schenkt hem nu andere kansen en mogelijkheden dan voorheen. En doordat hij in de droom zich die dingen gaat realiseren, kan hij ook in werkelijkheid, dus in het gewone stoffelijke leven de zaken anders doen verlopen.

Ik meen, dat we hier heel dicht staan bij de behoefte van de mensen om zich in deze dagen met mystiek bezig te houden. Als je mensen bezig ziet om zich in een toestand van verrukking te zingen omdat Jezus nabij is of omdat Krishna met hen is en de vreugde van Krishna enz., dan zeg ik: Jullie zoeken ook iets waardoor je aan de droom kunt ontsnappen.

Voor heel veel mensen is het leven in de moderne tijd een nachtmerrie geworden. Het is iets waarvan je je niet helemaal kunt losmaken. Voortdurende frustraties, een voortdurende strijd om jezelf te handhaven, voortdurende teleustellingen die je aan anderen wijt, maar die je zelf mede veroorzaakt. Het is duidelijk dat je zegt: ik wil dit van mij afzetten.

De mysticus doet dit door persoonlijk tot het licht te gaan. Maar dat is een moeilijke taak en het is niet gemakkelijk dat in woorden terug te brengen. Het is een vage beleving waaraan je moeilijk gestalte kunt geven. En daarom zoeken de mensen de gemeenschappelijke verrukking. In hun zingen, hun preken en samenzijn proberen ze te ontvluchten aan de wereld die buiten hen is. Ze treden een wereld binnen die eigenlijk een droomwereld is realistisch beschouwd. Maar in die droomwereld stellen zij het licht aanwezig te zijn. En nu is het wonderlijke, dat op het ogenblik dat dit licht voor hen een werkelijkheid wordt, zij daaruit kracht putten waardoor ze dingen doen die schijnbaar onmogelijk zijn. Laat mij u een voorbeeld geven van hetgeen ze kunnen doen.

Er komt iemand, die zwaar aan heroïne verslaafd is bij de Jesus People terecht. Hij faalt natuurlijk wel een paar keer, maar hij wordt zo gegrepen door het geloof in Jezus, dat hij daardoor de kracht vindt om alle withdraw-symptomen (de vergiftiging van het organisme met alle spasmen en pijnen) te verdragen en weer "clean" te worden. Nu kun je zeggen: dat is een wilsprestatie. Maar dat is eigenlijk niet waar. De wil is secundair geworden. Hier is het gevoel van een eenheid met Jezus, de eenheid met het grote Licht

dat het overzicht over alle dingen en de beheersing over alles geeft, ook over het eigen lichaam. Het ligt heel dicht bij wat de oude mystici reeds gedaan en gezocht hebben. En als wij mensen zien die in een wereldje leven dat geheel buiten de mensenwereld staat, met hun eigen geloof, hun eigen inwijdkjes en eigenlijk met iets wat de moderne wereld beschouwt als een parasiteren op de maatschappij, dan moeten wij niet vergeten dat daar ook mensen onder zijn die naar een verrukking zoeken.

Zij zoeken niet alleen naar een verwerping van een wereld waar ze zijn. Neen, ze zoeken meer. Zij zoeken naar de beleving van de zin van het zijn. Niet alleen van datgene wat ze nu doen binnen een bepaald geloof of groepering. Neen, ze zoeken wel degelijk naar een kracht waardoor ze ook in hun eigen wereld anders kunnen zijn. Het wonderlijke is, dat diegenen onder hen die dit bereiken, zich meestal weer losmaken van dergelijke groepen en genootschappen. Maar ze zijn veranderd. Het is alsof ze iets hebben geleerd over leven en samenleven wat voordien voor hen een raadsel was en wat ze zeker niet hebben leren oplossen in de religieuze verdwazing, die dit zoeken naar mystiek maar al te vaak omgeeft.

We zouden kunnen zeggen: Ook in deze tijd is er een mogelijkheid om kracht te vinden waardoor men meester wordt over omstandigheden. Dat meesterschap is dan niet gelegen in het vermogen om anderen te richten. Je kunt een ander niet bepalen in zijn leven. Maar wel om je eigen relatie tot de ander zodanig te wijzigen dat daardoor een voor jou prettiger en aanvaardbaarder en beter beleefbare situatie ontstaat. Kortom, dat nu iets van de harmonie van het licht plotseling terug te vinden is in je relatie met de mensen om je heen.

Mystiek is natuurlijk heel erg mooi. En als wij wegvluchten uit de werkelijkheid, dan noemen we dat al heel snel mystiek. Maar werkelijke mystiek is gebaseerd op de relatie tussen een werkelijkheid die tijdloos is en onze beleving in de tijd van een deel van die werkelijkheid. Zo gezien kun je de hele situatie van een wereld uiteenrafelen. Je kunt geen prognoses geven. Je kunt zeggen, dat sommige dingen onontkoombaar zijn. Om u een voorbeeld te geven:

In de huidige situatie is het onvermijdelijk dat er gematigde, maar verbaal toch wel scherpe conflicten ontstaan tussen de verschillende grootmachten op deze wereld. Daarbij spelen de Ver. Staten, Rusland en China natuurlijk een hoofdrol; dat is niet te voorkomen. Maar wat zal de betekenis daarvan zijn?

Nu kan de mysticus zeggen: Voor mij is dit te groot. Ik kan er niets aan doen. Hij kan ook zeggen: Ik lees af wat de betekenis kan zijn. Dat kan een wereldoorlog zijn, maar dat hoeft niet. Op het ogenblik namelijk, dat ik dit conflict ga zien niet als de uitdrukking van een werkelijk conflict, maar als een behoefte om op enigerlei wijze een zekerheid te vinden, kan ik die zekerheid uitstralen en daardoor een verbetering tot stand brengen in de internationale relaties.

Nu zegt iedereen, die iets weet van internationale toestanden: Zo iemand is gek, want dat kan niet, dat is onmogelijk. En toch is het mogelijk. Eén mens, die een heel klein beetje anders denkt, kan soms de beslissing van een heel staatsapparaat veranderen. Een klein beetje slechts, maar net genoeg. Dergelijke dingen zullen er in de komende jaren ongetwijfeld vele malen voorkomen. U zult de meest krankzinnige tegenstellingen zien.

Maar de mysticus zegt: Dat zijn geen tegenstellingen. Dat is het zoeken naar een nieuwe balans. De wereld is haar evenwicht kwijt geraakt en om dat te herwinnen moet nu worden uitgemaakt wat de machten aan de ene kant en aan de andere kant zijn. Dan pas kan men een relatie, een verhouding scheppen waardoor een evenwicht te bereiken is. En dan heeft hij volkomen gelijk. Want wanneer u leeft op aarde, zijn er zoveel verschillende dingen die een rol spelen, zoals eten, drinken, slapen enz. Ook voor de mysticus

zijn ze onontbeerlijk, zelfs als hij probeert ze in ascēse af te wijzen. Daarnaast is er een geestelijk leven, is er een innerlijk besef. Je kunt het ene niet uitwissen en alleen het andere nemen. Elk stoffelijk leven, ook in deze tijd, is een voortdurende balans tussen stoffelijke zaken en geestelijke noodzaken. Zoals men in uw wereld met haar vele rationele benaderingen en verschijnselen altijd weer een compromis moet zoeken tussen gevoelens en erkenningen, dat kan niet anders.

Dit zoeken naar evenwicht zal ongetwijfeld de komende tijd bepalen. Maar het bepaalt ook het leven van elke mens. U kunt zeggen: Er zijn zoveel dingen die ik altijd heb gedaan en nu heb ik er genoeg van. Best, helemaal geen bezwaar tegen, mits u weet waarom u er genoeg van heeft. Dat is nu juist het feit waar het om gaat.

Als wij zeggen: Dit of dat past ons niet meer, dan is daar een reden voor. Die reden kan zelden alleen in de feiten liggen. Ze zal meestal liggen ergens op de achtergrond van onze emoties en ons onderbewustzijn. Maar kun je doordringen achter deze schil van rationalisaties (men heeft eens gezegd dat het verschil tussen een mens en een dier is, dat de mens rationaliseert, een dier niet) en komen tot contact met de werkelijkheid waarvan je een uiting, een manifestatie bent, dan kun je begrijpen waarom. Dat wil dan niet zeggen, dat je het dan in woorden kunt uitdrukken, maar dan weet je innerlijk wat de juiste reactie is. En dan kun je op deze manier reagerende inderdaad een nieuw evenwicht tot stand brengen.

Als ik uw wereld zo bekijk, dan kom ik tot de conclusie dat ze op het ogenblik wanhopig naar het zoeken is naar een nieuw evenwicht. En nu hebben wij het niet over een nieuw machtsoverwicht of een nieuw politiek evenwicht of een nieuw politiek stelsel. Per slot van rekening, de democratische staten neigen naar een toenemend staatskapitalisme, terwijl de staten die op staatskapitalisme zijn gebaseerd op den duur ook enkele vrije ondernemingen moeten toelaten om zo een eigen functioneren mogelijk te maken. Dus systeemverschillen zijn hoofdzakelijk namen en veel minder praktijk dan men denkt. Het zijn alleen maar uiterlijkheden.

Machtsevenwichten? Machtsevenwicht kan op uw wereld niet meer bestaan. Als enige tweederangs staten in staat zijn de wereld te vernietigen, dan kun je niet meer spreken over een machtsevenwicht. Dit ligt namelijk niet in de z.g. overkill. Het ligt in het feit dat iemand in staat is de wereld te vernietigen. En als je dat goed begrijpt; dan zeg je: Dat is ook eigenlijk geen werkelijke vraag meer. Wat is dan het evenwicht waar de wereld naar zoekt? Dan blijkt dat dat evenwicht een menselijk evenwicht is. Het gaat om het veranderen van de spanningen tussen verschillende groepen, verschillende mensen, ja, zelfs tussen verschillende beroepen en standen en daarvoor in de plaats te stellen een harmonisch met elkaar functioneren. Maar dat kun je nooit bereiken, indien je alleen maar uitgaat van de feiten. Dat kun je slechts bereiken, indien je doordringt achter die werkelijkheid. Als je begrijpt wat de mens bedoelt, als hij naar vrede verlangt. Wat hij eigenlijk bedoelt, als hij het over geluk heeft. Als je begrijpt wat een mens een betekenisvol leven noemt. En dat kun je alleen, als je de werkelijkheid vindt die tijdloos is.

De oplossing voor deze wereld ligt ergens in de mystieke ontwikkeling, in de mystieke kant. Het is die wereld waarin de mens, boven het redelijke uitstijgend, niet meer in staat is rationeel uit te drukken wat hij innerlijk heeft beleefd, maar op grond daarvan wel zijn eigen richting binnen het gebeuren kan bepalen.

Nu behoren daar nog enkele heel eigenaardige regels bij, die ik u aan het einde van deze les niet wil onthouden.

1. Op het ogenblik, dat de mens in harmonie is met de totaliteit - hoe kort dit gemeten in menselijke seconden ook moge zijn - heeft hij hierdoor de mogelijkheid gekregen zich juist in te stellen t.a.v. het

geheel van zijn stoffelijk bestaan en alle daarbij behorende geestelijke factoren. Deze juiste instelling zal vaak in strijd zijn met hetgeen hij heeft geleerd of met hetgeen hij verstandelijk juist acht. Op het ogenblik echter, dat hij deze innerlijk aangevoelde juiste actie, de juiste gedachte, de juiste weg, de juiste houding kiest, ontstaat er een verandering in de relatie tussen hem en zijn wereld. Dan gaan de dingen met je mee en niet tegen je in. Je zou het automobilistisch zo kunnen zeggen: Als je het juiste ritme hebt gevonden, dan heb je de hele golf lang groen licht. Maar rijd je iets te hard of iets te langzaam, dan sta je voortdurend stil voor rood. Ik denk, dat u dat als voorbeeld zoudt kunnen gebruiken voor alles wat de mens betreft; dus de juiste instelling.

2. Ik kan kosmisch gezien niets bereiken, omdat alles is. Daarom is mijn taak niet mijn wereld te veranderen of mijzelf te veranderen. Het is mijn taak mijn werkelijkheid binnen het geheel te beseffen en als deel van die werkelijkheid te functioneren in de vorm waarin ik nu besta. Op het ogenblik dat ik dit doe, verwerf ik inderdaad innerlijke vrede; ik ben redelijk en emotioneel gelukkig en dan kan ik zeer veel verdragen wat voor een ander ondraaglijk schijnt.

3. Op het ogenblik, dat een mens het innerlijke licht in zich zo volledig en practisch aanvaardt dat er voor hem geen tegenstellingen meer bestaan in zijn gevoelswereld, vindt hij de juiste weg waardoor hij een eenheid schept tussen zijn geestelijk en zijn stoffelijk bestaan. Daar waar alle factoren van het eigen wezen samenwerken is het niet meer nodig ingewikkelde procedures te gebruiken om magisch of rationeel iets te bereiken. Het is dan voldoende te beseffen en uit dit besef te reageren. Op dat ogenblik is verwezenlijking mogelijk.

Ik ben ervan overtuigd dat de meesten van u dit laatste een zeer twijfelachtige kwestie vinden, omdat ze hun verlangen meestal niet instellen op datgene wat werkelijk een belangrijk deel is, maar hun verlangen eigenlijk richten op bepaalde vormen van zelfbevestiging uit de wereld. Maar degene die de mystieke beleving heeft door-gemaakt, behoeft die bevestiging niet meer te vinden, want die draagt hij in zich. Juist omdat hij van de wereld geen bevestiging meer nodig heeft voor hetgeen hij is, is hij in staat juist te kiezen, juist te reageren en juist te handelen en dat geldt dan voor hemzelf. Je kunt het vanuit de overige wereld namelijk niet beoordelen.

Ik hoop met dit alles een voldoende overzicht te hebben gegeven van mystiek zoals ze in het verleden was, maar zeker ook zoals ze vandaag belangrijk is. Uit al deze dingen kunt u consequenties trekken. Consequenties voor uzelf, maar ook ten aanzien van de wereld.

Het helpt mij niet, als ik de wereld verwerp. Het is voor mij slechts belangrijk dat ik mij in de wereld, zoals ik erin besta, kan aanvaarden en vanuit een gevoel van juistheid binnen die wereld kan reageren. En dat is iets wat ritmisch gezien zich op het ogenblik gaat afspelen tussen de verschillende staten. Het is iets wat zich o.m. onder invloed van een zonne- en maanritme het komende jaar zeer sterk zal openbaren in de relaties tussen de verschillende klassen in den lande. Het is iets wat zich ook bij vele mensen, die tot een plotselinge, onverwachte mystieke beleving komen, in hun leven zal openbaren.

Je moet je eigen weg vinden. Maar die eigen weg ligt vast in het geheel waarvan je deel bent. En in het besef van de juistheid van je weg kun je je reacties daaraan aanpassen en zo zonder de volmaaktheid op aarde te bereiken toch een eenheid van stoffelijk ego en super-ego bereiken waardoor

alle geestelijke krachten, alle geestelijk licht en alle stoffelijke mogelijkheden gaan samenvloeien tot één voortdurende bevestiging van hetgeen mystiek niet uitdrukbaar, maar toch volledig beleefd en ervaren werd.

-:-

S C H I J N .

(De structuur van deze wereld.)

De schijn is tegen ons. Dat is volkomen juist, omdat alles wat we op deze wereld zien eigenlijk niet echt is.

Als je ziet hoe een politicus zijn verstand, geduld en humeur weet te bewaren terwijl de zaal een overschot van de overproductie aan tomaten kwijt raakt, dan lijkt het net alsof hij wel een zeer beheerst en vriendelijk man is. Maar zodra hij achter het scherm is verdwenen, ziet hij er zelf uit als een actie-tomaat.

Als iemand priester is, dan denken wij dat hij heilig is. Nu, dat is maar schijn. Hij is net zo goed mens als ieder ander en de pretentie van meerwaardigheid, die hij beroepshalve moet ophouden is zeker niet altijd iets wat hij aan den lijve ervaart en wat hij in zijn leven steeds tot uitdrukking brengt.

Als wij de mensen horen praten over fatsoen, dan gaat het meestal over datgene wat een ander behoort te doen. Maar kijken wij hoe de mensen zich aan de regels houden, dan blijkt het een illusie te zijn.

Als wij luisteren naar deze wereld, dan is ze - in het westen althans - zeer christelijk. Maar als wij de praktijk zien, dan blijkt dat het christendom een theorie is die ze huldigen op zondag, als ze niets beters te doen hebben en ze de rest van de tijd zich gedragen in flagrante tegenstelling tot alles wat ze beweren te belijden.

Nu klinkt het erg hatelijk, als je dat zo zegt. Maar zitten wij hier eigenlijk niet direct voor het feit van de begoocheling? Wat ben ik werkelijk? Wat denk ik werkelijk? Wat geloof ik werkelijk? Er zijn heel veel mensen, die zichzelf niet durven toegeven wat ze werkelijk geloven, want als ze zouden geloven wat ze in feite geloven, dan zouden ze hun geloof niet kunnen handhaven. En ze zijn bang, dat als ze hun geloof, dat ze uiterlijk belijden, niet handhaven ze dan veroemd zullen zijn en dat ze dat innerlijk toch als een mogelijke waarheid zullen ervaren. Dat is vaak zeer pijnlijk.

Als wij het hebben over schijn en werkelijkheid, dan moeten wij in de eerste plaats trachten die twee dingen wat uit elkaar te halen. Ik zeg dan: Werkelijk is al datgene waar ik met mijn gehele wezen achter sta, wat ik volledig bewust beleef en waar ik later ook geen enkele aantekening wens bij te plaatsen. Zodra ik leef in het heden en in dit heden altijd datgene wat ik doe en beleef met geheel mijn wezen doe, leef ik in de werkelijkheid. Op het ogenblik, dat ik in het heden doe wat volgens mijn verwachting morgen juist zal zijn, handel ik heden onjuist. Ik heb dan de schijn van juistheid op grond van mijn overwegingen voor morgen. In feite ben ik in flagrante tegenspraak met mijn eigen wezen en de werkelijkheid van de wereld waarin ik feite verkeer. Zo gezien zou ik dus kunnen zeggen:

Alles is een beetje schijn en achter alle schijn schuilt een beetje werkelijkheid. Maar waarom zeggen de mensen dan zo vaak: Ja, maar maya.

De hele wereld is maya. Wel, als u goed nadenkt, komt u tot een verbluffende ontdekking. Maya is de begoocheling, maar Maya is ook de moeder van de Boeddha. Dat vergeten de meeste mensen.

De schijn waarin wij leven moet het aanzijn geven aan de werkelijkheid van ons besef. Wij kunnen eenvoudig de werkelijkheid niet zonder meer beleven, want wij kunnen er niet tegenop. Maar indien wij beseffen dat de feiten niet zijn zoals wij ze zien, dat de waarderingen die wij rond ons horen niet altijd precies zo zijn als wij menen dat ze worden gesteld, ja, als wij nog wat verdergaan en ons realiseren dat wat wij zelf doen vaak in strijd is met wat wij innerlijk zijn en willen, dan komen we toch al vlug een stapje verder. Daar ik de Boeddha heb genoemd, is het misschien wel aardig om daaraan een paar gelijkenissen te verbinden.

Wanneer de Boeddha wegloopt, dan is dat omdat hij wordt geconfronteerd met armoede, ziekte en dood. Voor ons zijn dat dingen waar wij liever niets van willen weten. Armoede, ziekte en dood zijn dingen voor anderen, niet voor ons. Er zijn mensen, die zelfs als ze op sterven liggen nog altijd geloven dat zij niet zullen doodgaan; dat het alleen anderen zijn. Dat is erg vervelend, maar men handhaaft zo'n illusie. Waarom? Omdat men bang is voor de feiten.

Wanneer de Boeddha weglucht uit zijn rijke omgeving, dan doet hij dat doodgegewoon omdat hij bang is. Hij is bang voor armoede. Hij is bang voor ziekte. Hij is bang voor dood. Hij wil de middelen zoeken om deze uit de wereld te helpen of zichzelf daarvoor onaantastbaar te maken. Hij vlucht weg en hij gaat bij yogins studeren. Hij leert alle methoden voor meditatie en lichaamsbeheersing. Hij komt zover dat hij zelf in zich het prana precies kan regelen tot het niveau dat hij wil hebben. Maar blijft bang voor armoede, ziekte en dood. Zelfs nu hij alle bezit vaarwel heeft gezegd is er ergens in hem nog een angst voor armoede, die hem zelfs soms terughoudt van het aanvaarden van de toch vrijelijk aangeboden gaven van anderen.

De volgende stap is zijn gang naar een magiër. Hij studeert bij hem. Hij leert geesten bezweren. Hij leert alle dingen die nodig zijn om de duivel uit de hel te halen en de engelen uit de hemel. En als hij dat allemaal heeft geleerd, is hij nog steeds bang totdat hij beseft: er is eigenlijk niets wat mij kan gebeuren, als ik mij niet onderwerp aan datgene wat rond mij geschiedt. Zijn doorbreken van de schijn is niet alleen een kwestie van een meditatie onder de Boabboom, maar eerder een kwestie van afwijzing: er is niets wat mij kan veranderen. Ik laat mij niet afbrengen van dat wat ik ben. Ik laat mij niet vervreemden van dat wat ik nu als juist erken. En wat er ook verder gebeurt in de wereld, mij gaat het niet aan.

Het verhaal gaat dan verder: De Boeddha zit daar onder die boom en wie komt daar aan? Mara, de bittere, de demon, de heerser van de onderwereld. Deze probeert het eerst met zijn leger. Het geweld stormt op de Boeddha af, maar hij verroert zich niet; hij mediteert verder. Dan probeert Mara het met rijkdom, mooie vrouwen en ten slotte brengt hij zelfs zijn dochter in het geweer. Maar de Boeddha heeft geen zin en denkt: ik mediteer, want dat is nu voor mij juist. En dan is het spooksel ineens voorbij. Hij heeft afgewezen wat hij als niet essentieel heeft erkend en daarmee heeft hij de begoocheling overwonnen. We zouden kunnen zeggen: De schijn in de wereld is niet het wezen der dingen zoals wij het rond ons zien, maar het is de overbodigheid der dingen in ons bestaan waardoor ze tot maya, begoocheling worden.

De situatie die ik probeer duidelijk te maken is deze:

Het is niet alleen maar: schijn is onze interpretatie van de dingen. Dat speelt natuurlijk een rol en kan erg misleidend zijn, maar veel belangrijker is het feit dat wij ons door de dingen laten beïnvloeden doordat wij ons wezen a.h.w. delen in verschillende stukjes.

Als een mens gaat reageren op b.v. zijn begeerte alleen, dan zit hij in de begoocheling, want er is een heel stuk in hem dat in deze begeerte geen verwezenlijking kan vinden. Die begeerte is wel deel van de persoonlijk-

heid, maar ze moet bij het geheel van het wezen aansluiten en niet alleen bij een enkel aspect.

Het volgende ogenblik is iemand plotseling erg hoog-geestelijk. Dat mag hij best zijn voor mij, maar vergeet u één ding niet: dat hoog-geestelijke heeft alleen zin, indien het geheel van uw wezen (dus uw maag en alle andere stoffelijke delen en verder uw denken, uw relatie met de wereld) het mogelijk maakt om dat hoog-geestelijke op dit moment als een volledigheid te beleven. Schijn ontstaat doordat men probeert dingen te ontkennen.

In uw wereld praat men al een hele tijd over schijnwelvaart. Wat is schijnwelvaart? Dat is een welvaart waaraan men andere verwachtingen vastknoopt dan er in feite in behouden zijn. En dan zeggen er mensen: Maar dan moeten wij in ieder geval spreken over een economische crisis. Wat is een economische crisis? Dat is een situatie waarin men niet aanvaardt dat men zich moet aanpassen aan de noodzaken en de behoeften van dit ogenblik. Zo eenvoudig is dat. Maar dat zeggen de mensen niet, want dat willen ze niet aanvaarden. Zij zeggen tegen zichzelf: Wij moeten alles hebben zoals wij het willen op dit moment. Ze vergeten daarbij dat ze op een ander ogenblik het anders willen hebben.

Het meest typerende voor uw tijd en voor de illusies die daarin een rol spelen is de automobilist, die in zijn auto zit te vloeken op de voetgangers. Als hij dan later zelf te voet oversteekt en een ander rijdt precies op dezelfde manier langs hem, hij dan onmiddellijk op alle automobilisten zit te kankeren.

Nu vraagt u: Wat heeft dat nu ermee te maken. Is dat van geestelijk belang? Ja, zeker. Want op die manier reageren wij. Wij reageren met één deeltje van ons wezen. Wij beseffen niet dat wij bij alle dingen horen en dat alles een rol speelt, dat wij bij alles zijn, dat wij niet alleen automobilist zijn maar ook nog een keer voetganger en dat wij misschien ook nog eens met de trein meemoeten. Wij denken: nu loop ik, of: nu zit ik in een auto en alles moet zich daaraan aanpassen. Dat kan niet. Ik heb alle functies in mijn wezen. Ik kan nooit één ervan verloochenen.

We kunnen natuurlijk proberen dat een beetje te verdraaien en dan krijgen we de nonnetjes die in kuisheid geloven, zichzelf kwellen en daarin een bevrediging vinden omdat ze dan voelen dat hun verloofde dichtbij staat. Dat is voor hen begrijpelijk, maar zij ontkennen een werkelijkheid. Zij ontkennen - niet allemaal - een deel van hun stoffelijke werkelijkheid. Ze zeggen: Dit mag niet en dat kan niet, in plaats van te zeggen: dit is een normaal deel van mijn wezen, maar het moet met het geheel in overeenstemming worden gebracht.

Als ik de wereld zo bekijk, dan zie ik heel wat schijn. Schijn is de hele publieke vertoning, die men tegenwoordig regeren noemt. U wordt geregeerd door het parlement. De belangrijkste macht van het parlement ligt bij de begroting. Bij de begroting kan het parlement gemiddeld slechts een wijziging van ongeveer 6 % van het geplande volksinkomen tot stand brengen omdat al het andere jaren tevoren reeds is vastgelegd. Dus in feite kunnen ze niets doen.

Als het parlement een beslissing neemt, dan geschiedt dat op grond van onderzoek en voorlichting. Dat wil zeggen dat de leden zelf geen directe mening hebben, maar dat ze hun mening baseren op datgene wat deskundigen hun vertellen. Die deskundigen zijn voor een groot gedeelte ambtenaren hetzij van een partij, hetzij van een regering. En dat wil weer zeggen, dat de voorlichting die ze krijgen in overeenstemming is met bepaalde principes en maar zelden geheel in overeenstemming met de werkelijkheid. Ze kunnen dus geen gefundeerd oordeel hebben; en wat meer is, een groot gedeelte van de gegevens waarop andere deskundigen zich baseren wordt nog steeds door de regeringsambtenaren verstrekt. En dan kunt u toch wel nagaan

Een ander voorbeeld: democratie.

Democratie is de regering van het volk. Een ieder in het volk heeft een stem, dus heeft een ieder gezag. Dat dacht u! U brengt uw stem uit omdat iemand u een sprookje vertelt in de hoop, dat u die stem zult geven met de gedachte dat het ergens waarheid zal zijn, terwijl u en hij weet, dat het sprookje nooit werkelijkheid kan worden. In feite is dus democratie niets anders dan een voortdurende zelfmisleiding van het kiesgerechtigde volk. Schijn!

Heeft dat iets met de geest te maken? Ja!!! Want op precies dezelfde manier zitten wij onszelf te misleiden, als het gaat om geestelijke zaken. Wij praten iets goed of we verwerpen iets, niet omdat het niet juist is, maar doodgewoon omdat wij - gezien externe factoren of de uitspraken van deskundigen - zeggen: Dat past ons niet of dat past ons wel.

Kijk naar de hele wereld. In deze tijd is iedereen bezig met prognoses. De directeur van de bank, de voorzitter van de Kamer van Koophandel, de minister, de helderziende geven allemaal een prognose. Wat zeggen ze met die prognoses? De feiten? Neen. Hun prognoses zijn voorspellingen van datgene wat ze verlangen of waarvan ze hopen dat anderen het zullen vrezzen. Dus nooit de feiten!

Uw hele voorlichting komt er dus in feite op neer dat u allemaal sprookjes hoort. Nu kunt u natuurlijk de werkelijkheid toch wel benaderen, maar dan moet u afstand doen van al die sprookjes, van het geloof in anderen. Dan moet u alleen naar de feiten kijken. Maar als je alleen naar de feiten kijkt, sta je erg alleen. En als je zo alleen staat, heb je het gevoel dat je toch niets kunt doen. Dan zeg je tegen jezelf: Ik zal maar niets doen, terwijl je toch voelt dat je iets moet doen. Zou je nu iets gedaan hebben omdat je voelde dat je het moest doen, dan zou je wat bereikt hebben. Dat de meeste mensen zo weinig bereiken, komt omdat ze hun innerlijke stem verloochenen en zich voortdurend met de uiterlijkheden bezighouden.

Als ik mij afvraag: wat zijn de harmonieën die er bestaan? dan zeg ik dingen die iedereen voor idiotie zal uitnaken.

Als ik u zeg, dat op een gegeven ogenblik een bepaalde spanning of een bepaalde geesteshouding onder de mensen mede oorzaak is voor het optreden van voor hen zeer schadelijke natuurverschijnselen in hun buurt, dan zegt iedereen: Die man is geschift. Hoe kan dat? En toch is dat duidelijk.

Je kunt niet met je denken zonder meer een storm veroorzaken. Maar het is wel zo, dat wanneer er een luchtverplaatsing is die op dit moment een versnelling kan ondergaan juist door een vacuum dat door gedachtenuitstralingen mede wordt gecreëerd, we dan inderdaad een storm krijgen. Waar komt die dan het hevigst te woeden? Op die punten waar de mensen het meest het gevoel hebben dat zij toch eigenlijk belangrijker zijn dan een ander. Dat komt elke keer weer voor.

Aardbevingen.

Aardbevingen vinden plaats langs bepaalde breuklijnen. Maar het is toch wel opvallend, dat die aardbevingen vooral plaatsvinden in gebieden waar grote spanningen en vooral grote tegenstrijdigheden in de volkeren daar bestaan. Als wij dat keer op keer constateren, moeten we dan op grond van de redelijkheid dit afwijzen of moeten we zeggen: we hebben hier te maken met een feit. Ik weet er geen verklaring voor, maar ik zal er rekening mee houden. Dat is volgens mij logisch. Maar de meeste mensen zullen dat niet doen.

Als iemand op een gegeven moment zegt dat er een kleine natuurramp te verwachten is, waarschijnlijk ergens in midden Spanje, dan zeggen ze: Dat kan niet, dat is onmogelijk. Waarom zou dat onmogelijk zijn, als wij weten dat zich daar weer grote mentale en geestelijke spanningen tussen de mensen aan het opbouwen zijn met grote tegenstrijdigheden. Het is dan bijna

onvermijdelijk dat ook de natuur daarop reageert. Is dat nu begoocheling, schijn, indien ik daarop inga? Ik meen van niet.

Ik geloof dat een groot gedeelte van de illusies van de mens ook nog voortkomt uit het feit dat die mens alleen maar bepaalde meningen bevestigd wil zien: ik wil een bepaald iets waar hebben, omdat het voor mij belangrijk is. Maak ik het daarmee waar? Neen. Maar ik kan wel alles verwaarlozen waaruit zou kunnen blijken dat het niet waar is. Maar dan komt er een moment dat er een grote discrepantie is tussen datgene wat volgens mij de waarheid is en de feiten. Wat dat betreft, moet u maar eens kijken naar uw eigen gouvernement.

Er zijn op dit moment mensen, die zich met dat probleem bezighouden. Maar zij zeggen niet: Ik heb ongelijk gehad. Neen, ze zeggen: De feiten hebben ons teleurgesteld. Maar ze hadden met de feiten rekening moeten houden, niet met hun eigen plannen. En zo gaat het ook u.

Ik geloof, dat de hele waansituatie in de wereld, de hele begoocheling het best kan worden herleid tot de neiging om je anders te denken dan je bent en de wereld anders te zien dan ze zich in feite manifesteert. Het is moeilijk om daarin ineens verandering te brengen. Maar je zou een stuk verder kunnen komen, als je in bepaalde regeltjes zou durven denken.

1. Dat wat ik meen te weten, moet door de feiten worden bevestigd. Als dat niet zo is, dan weet ik het niet.
2. Er zijn vele wijzen op aarde, maar hun wijsheid kan mij alleen dienen, indien ik zelf daardoor een groter besef van harmonie kan verwerven.
3. Mensen kunnen veel zeggen en ik zeg nog veel meer. Laat mij daarom mij eerst houden aan de achtergronden van mijzelf, dan kan ik later wel eens uitmaken wat er bij een ander aan de hand is.
4. Ik kan niet bepalen wat een ander zal doen. Mijn daden heb ik tot op zekere hoogte in de hand. Laat mij dan mijn daden in overeenstemming brengen met mijn persoonlijkheid en aan de hand van de gevolgen daarvan mijn bestrevingen voortdurend wijzigen totdat ik met mijn persoonlijkheid en de feiten een zekere vrede heb gevonden.
5. Als iemand zegt dat iets waar is, ben ik bereid hem te geloven tenzij de feiten het tegendeel aantonen. Maar ik zal als waar alleen datgene aanvaarden wat in mij volledig als waarheid beseft en beleefd kan worden.
6. Honderd predikers kunnen niet waarmaken wat ik in mijzelf vind. Laat mij daarom niet prediken, maar het in mijzelf vinden.
7. Alle idealen over een ideale staat zijn ideële onzin. Daar het ideale en het ideale over het algemeen gelijktijdig het onwerkelijke vormen in de wereld van de mensen, moeten wij - ofschoon het ideaal in ons mag bestaan als een doel dat wij aanvaardbaar en strevenswaard vinden - rekening houden met de feiten zoals ze bestaan en ons baserend op feiten trachten een zo goed mogelijke harmonie te vinden met onszelf. Pas als wij die harmonie met onszelf hebben gevonden, kunnen wij proberen ons ideaal daarbij een rol te laten spelen.
8. De mensen, die het meest over God spreken, weten het minst van Hem. Want: mensen die spreken over God hebben geen tijd naar God te luisteren. Naar God luisteren is niet de hogere kracht in jezelf beluisteren, maar datgene ervaren wat uit de totaliteit tot je doordringt. Als je je daarmee bezighoudt, heb je zoveel te doen dat er geen tijd meer over is om te preken.
9. Als u te maken heeft met mensen die verklaren waarom ze niet hebben gedaan wat ze zeiden te zullen doen, dan moet u kijken wat ze voordien hebben gedaan. U komt dan tot de conclusie dat ze consequenter zijn in hun daden dan in hun woorden.
10. Zoek altijd datgene wat u zelf nodig heeft op grond van wat u zelf bent en wat u zelf kunt waarmaken. Dat is de enige manier om aan de waan te ontkomen. We zijn geen van allen groot genoeg om de werkelijkheid te kennen. Maar ieder van ons heeft contact met de werkelijkheid die voor het "ik" de enige waarheid is. Deze waarheid aanpassen aan wat anderen werkelijkheid noemen, betekent leven in een wereld van waan.

:--: